

(1)

أَيُّهَا الْأَخْبَابُ
اسْتَعِدُّوا لِاسْتِقْبَالِ شَهْرِ رَمَضَانَ
فَإِنَّهُ عَلَى عَتَبَةِ الْبَابِ...

**ENYI WAPENDWA,
JIANDAENI KUUPOKEA MWEZI WA RAMADHANI**
Kwani umeshafika kwenye kizingiti cha mlango...

Amekusanya

Abu Halima Arafat Bin Mahmoud

Miongoni mwa kauli za Ibn Rajab -Allaah amrehemu:-

أَتَى رَمَضَانَ مَزْرَعَةُ الْعِبَادِ ... لِتَطْهِيرِ الْقُلُوبِ مِنَ الْفَسَادِ
فَأَدَّ حُقُوقَهُ قَوْلًا وَفِعْلًا وَزَادَكَ فَاتَّخَذَهُ لِلْمَعَادِ
فَمَنْ زَرَعَ الْحُبُوبَ وَمَا سَقَاهَا ... تَأَوَّهَ نَادِمًا يَوْمَ الْحَصَادِ

Imekuja Ramadhani shamba la waumini

Ili kuzisafisha nyoyo kutokana na uchafu

Timiza haki zake kwa maneno na vitendo

Na Andao (amali) zako zitunze kwa ajili ya Akhera

Yeyote Mwenye kuipanda mbegu na asiimwagilie maji

Atalia hali ya kujuta siku ya mavuno

Utangulizi

Miongoni mwa kauli za Imam Ibn Rajab-Allaah amrehemu-:

“كَمْ مِمَّنْ أَمِلَ أَنْ يَصُومَ هَذَا الشَّهْرَ فَخَانَهُ أَمَلُهُ فَصَارَ قَلْبُهُ إِلَى ظُلْمَةِ الْقَبْرِ”

“Ni watu wangapi walitaraji kufunga mwezi huu (wa Ramadhani), lakini matumaini yao yaliwasaliti, ikawa mioyo yao katika giza la kaburi”.

Pia amesema:

“كَمْ مِنْ مُسْتَقْبِلٍ يَوْمًا لَا يَسْتَكْمِلُهُ وَمُؤْمِلٍ غَدًا لَا يُدْرِكُهُ إِنَّكُمْ لَوْ أَبْصَرْتُمْ الْأَجَلَ وَمَسِيرَهُ
لَأَبْغَضْتُمْ الْأَمَلَ وَغُرُورَهُ”

“Na wangapi wameifikia siku lakini hawakuikamilisha, na wenye kuitarajia kesho lakini hawakuidiriki?! Hakika nyinyi lau mngeli uona muda wa kufa unavyokuja kwa haraka, mngeli chukia matumaini na udanganyifu wake”⁽¹⁾.

Amesema Ibnul Jauziy -Allaah amrehemu-:

“يَا غَافِلًا، يَا سَاهِيًّا أَتَاكَ شَهْرُ رَمَضَانَ الْمُتَضَمِّنُ لِلرَّحْمَةِ وَالْغُفْرَانِ وَأَنْتَ مُصِرٌّ عَلَى
الدُّنُوبِ وَالْعِصْيَانِ..... قَدْ تَمَكَّنَ مِنْ قَلْبِكَ الشَّيْطَانُ فَأَلْقَى فِيهِ الْغَفْلَةَ وَالنِّسْيَانَ
فَأَنْسَاكَ نَعِيمَ الْخُلْدِ وَالْجَنَانِ فَظَلَلْتَ تَعْمَلُ أَعْمَالَ أَهْلِ النَّيْرَانِ فَكَيْفَ تَرْجُو الْفَوْزَ
بِالرِّضْوَانِ وَالْحُلُولِ فِي دَارِ الْخُلْدِ وَالْأَمَانِ وَالْخَلَاصِ مِنْ دَارِ الْعُقُوبَةِ وَالْهَوَانِ”

“Ewe mwenye kughafilika, ewe mwenye kuzembea, umeshakujia mwezi wa Ramadhani, uliokusanya rehema na msamaha, na hali ya kuwa wewe ni mwenye kuendelea mno katika madhambi na maasi...., shetani umeutawala moyo wako, akaweka ndani yake kughafilika na kupuuza, akakusahaulisha neema za milele na pepo, mpaka ukawa unafanya matendo ya watu wa motoni.... Basi vipi unataraji kufaulu kwa kuridhiwa, na kuupata ukazi wa milele na amani, na kuokoka na nyumba ya adhabu na fedheha?!”. [Bustan al wa'idhiin/213].

Ewe muislamu, kabla ya kuingia katika mwezi mtukufu wa ramadhani kuna mambo muhimu hapana budi kuyazingatia:

¹- Kitabu: [Al-Latwaaif] (Uk. 149).

Jambo la kwanza: Kujua kwamba miongoni mwa neema kubwa za Allaah kwako ni kukujaalia kudiriki mwezi wa Ramadhani.

Ndugu muislamu, jitahidi kumuomba Allaah akufikishe mwezi wa Ramadhani hali ya kuwa ni mwenye siha na afya njema, ili uweze kutekeleza ibada mbalimbali zinazopatikana ndani ya mwezi huo.

Amesema Ibn Rajab -Allaah amrehemu- akielezea hali ya As Salaf Sswaalih (Wema waliotangulia) na mwezi wa Ramadhani:

Amesema Mu'alaah Ibnul Fadhli -Allaah amrehemu-:

"كَانُوا يَدْعُونَ اللَّهَ تَعَالَى سِتَّةَ أَشْهُرٍ أَنْ يُبَلِّغَهُمْ رَمَضَانَ، ثُمَّ يَدْعُونَهُ سِتَّةَ أَشْهُرٍ أَنْ يَقْبَلَ مِنْهُمْ"

“Walikuwa wanamuomba Allaah Ta’alaa miezi sita awafikishe mwezi wa Ramadhani, kisha wanamuomba Allaah miezi sita (mingine) awakubalie ibada zao (walizofanya katika mwezi wa Ramadhani)”.

Na amesema Yahya Bin Abi Kathir -Allaah amrehemu-:

"كَانَ مِنْ دُعَائِهِمْ: اللَّهُمَّ سَلِّمْ لِي رَمَضَانَ، وَسَلِّمْ لِي رَمَضَانَ، وَتَسَلَّمَهُ مِنِّي مُتَقَبِّلًا"

“Ilikuwa miongoni mwa dua zao (Wema waliotabgulia): Ewe Allaah nibakishe mpaka mwezi wa Ramadhani, na umakinishe kwangu mwezi wa Ramadhani (niweze kutekeleza ibada zilizo ndani yake), na utakase kwangu mimi hali ya kuwa ni mwenye kukubaliwa”⁽²⁾.

Na amesema Ibn Rajab -Allaah amrehemu-:

"بُلُوغُ شَهْرِ رَمَضَانَ وَصِيَامُهُ نِعْمَةٌ عَظِيمَةٌ عَلَى مَنْ أَقْدَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ"

“Kudiriki mwezi wa Ramadhani na kufunga ni neema kubwa kwa yule ambaye Allaah amumwezesha”⁽³⁾.

Kadhaalika amesema Sheikh Ibn Baaz -Allaah amrehemu-: **“Hakika kuudiriki mwezi wa Ramadhani ni neema kubwa kutoka kwa Allaah”⁽⁴⁾.**

²- Kitabu: [Latwaaif al ma'arif] (Uk.148).

³- Kitabu: [Latwaaif al ma'arif] (Uk.148).

⁴- Kitabu: [Majmuu' fataawa Ibn Baaz] (Jz. 15, Uk. 9).

Jambo la Pili: Kufanya pupa ya kuomba msamaha na kutubia:

Allaah Ta'ala anasema:

﴿وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾

“Na tubuni nyote kwa Allaah enyi waumini, enyi waumini, ili mpate kufanikiwa”⁽⁵⁾.

Amesema Imam Ibn Kathir -Allaah amrehemu-:

“أَيُّ: افْعَلُوا مَا أَمَرُكُمْ بِهِ مِنْ هَذِهِ الصِّفَاتِ الْجَمِيلَةِ وَالْأَخْلَاقِ الْجَلِيلَةِ، وَاتْرَكُوا مَا كَانَ عَلَيْهِ أَهْلُ الْجَاهِلِيَّةِ مِنَ الْأَخْلَاقِ وَالصِّفَاتِ الرَّذِيلَةِ، فَإِنَّ الْفَلَاحَ كُلَّ الْفَلَاحِ فِي فِعْلِ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ وَرَسُولُهُ، وَتَرَكِ مَا نَهَى عَنْهُ وَاللَّهُ تَعَالَى هُوَ الْمُسْتَعَانُ وَعَلَيْهِ التُّكْلَانُ”.

“Maana yake, fanyeni ninayo waamrisha kwa kujipamba na sifa hizi nzuri na tabia tukufu, na jiepusheni na tabia mbaya za watu wa Jaahiliyyah (kabla ya uislamu), hakika kufaulu kunapatikana katika kutekeleza amri za Allaah na Mtume wake -Swala na Salamu zimshukie-, na kuacha makatazo yao, Allaah ndiye mwenye kuombwa msaada na kutegemewa”⁽⁶⁾.

Amesema Abu Mussa Al-ash-'ariy -Allaah amridhie-: **“Sisi tulikuwa na walinzi (vizuizi) viwili, kizuizi kimoja kimeondoka, nacho ni kuwa Mtume - Swala na Salamu zimshukie- yu pamoja nasi, tumebaki na Istighfaar (kumuomba msamaha), kikindoka kuzuizi hichi tumeangamia”⁽⁷⁾.**

Anakusudia mambo hayo mawili ni sababu ya kuingwa na adhabu ya Allaah, na yeyote mwenye kulazimiana na istighfaar (kumuomba Allaah msamaha) daima hulindwa na Allaah na kila shari.

Na imekuja katika hadithi: **“Yule anayetaka kufurahia yaliyomo katika daftari lake siku ya kiama, basi akithirishe Istighfaar ”⁽⁸⁾.**

⁵- Surat An nuur/31.

⁶- Kitabu: [Tafsir Ibn Kathir] (Jz. 6, Uk. 50).

⁷- Kitabu: [At taubatu ila Llaah] cha Al-Ghazaali (124).

⁸- Kitabu: [Silsilat Ahaadiithis Swahiiha] (2299).

Jambo la Tatu: Kufurahia kwa kudiriki mwezi wa ramadhani

Imethibiti kwamba Mtume -Swala na Salamu zimshukie- alikuwa anawapa bishara njema maswahaba zake inpoingi Ramadhani:

«أَتَاكُمْ رَمَضَانُ شَهْرُ مُبَارَكٍ فَرَضَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ عَلَيْكُمْ صِيَامَهُ، تَفْتَحُ فِيهِ أَبْوَابُ السَّمَاءِ، وَتُغْلَقُ فِيهِ أَبْوَابُ الْجَحِيمِ، وَتُغْلَقُ فِيهِ مَرَدَّةُ الشَّيَاطِينِ، لِلَّهِ فِيهِ لَيْلَةٌ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرِ، مَنْ حُرِمَ خَيْرَهَا فَقَدْ حُرِمَ»

“Imekujieni Ramadhani, huo ni mwezi uliobarikiwa, Allaah -‘Azza Wajalla- amefaradhisha juu yenu kufunga, katika mwezi huo hufunguliwa milango yote ya pepo, na hufungwa milango yote ya moto, na katika mwezi huo hufungwa mashetani wote waliopea katika ukorofi, Allaah ana usiku mmoja katika mwezi huo (kufanya amali ndani yake) ni bora zaidi kuliko miezi elfu, mwenye kunyimwa kheri zake amenyimwa kheri zote”. [Sunan Nasaai] (2106).

Amesema Ibn Rajab -Allaah amrehemu-:

"هَذَا الْحَدِيثُ أَصْلٌ فِي تَهْنِئَةِ النَّاسِ بَعْضُهُمْ بَعْضًا بِشَهْرِ رَمَضَانَ، كَيْفَ لَا يُبَشِّرُ الْمُؤْمِنُ بِفَتْحِ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ كَيْفَ لَا يُبَشِّرُ الْمُذْنِبُ بِغَلْقِ أَبْوَابِ النَّارِ"

“Wamesema baadhi ya wanachuoni: (Hadithi hii ndiyo msingi wa kufaa watu kupongezana baina yao, kwa kudiriki mwezi wa Ramadhani, kwanini muislamu -mtiifu- asipewe bishara njema kwa kufunguliwa milango ya pepo? Na kwanini mwenye kuzama katika madhambi asipewe bishara njema ya kufungwa kwa milango ya moto?)”. [Latwaaif al ma’arif] (Uk. 148).

Je, kuna ibada maalumu ya kufanya kwa kuipokea Ramadhani?

Amesema Sheikh Ibn Baaz -Allaah amrehemu-: “Mimi sifahamu ibada yoyote maalumu kwa ajili ya kuipokea mwezi wa Ramadhani, isipokuwa muislamu aupokee kwa furaha na kumshukuru Allaah kwa kumfikisha mwezi wa Ramadhani”. [Majmuu’ fataawa Ibn Baaz] (Jz. 15, Uk. 9).

Jambo la Nane: Kusoma dua ukiuona mwezi mwandamo:

Imepokewa hadithi na Twalha bin 'Ubaidullaah, kwamba Mtume ﷺ: Alikuwa anapouona mwezi mwandamo anasema:

«اللَّهُمَّ أَهْلَهُ عَلَيْنَا بِالْيَمَنِ وَالْإِيمَانِ وَالسَّلَامَةِ وَالْإِسْلَامِ رَبِّي وَرَبُّكَ اللَّهُ»

“Ewe Allaah udhihirishe kwetu (mwezi mwandamo) kwa kutupa baraka, Imani, kutusalimisha na kila janga, na kutudumisha katika uislamu, Mola wangu mimi na Mola wako wewe (mwezi) ni Allaah”⁽⁹⁾.

Tanbih: Amesema Sheikh Albani -Allaah amrehemu-: **“Watu wengi wakati wa kuomba dua hii wanauelekea mwezi kama wanavyoelekea makaburi wakati wa kuomba dua, na yote hayo mawili haifai kuyafanya”⁽¹⁰⁾.**

Jambo la Tano: Ukiweza kununua chakula cha mwezi mzima kwa ajili ya familia yako ili upate wasaa wa kufanya ibada ni vizuri

Imethibiti hadithi kwamba Mtume -Swala na Salamu zimshukie-:

"كَانَ يَحْسِبُ لِأَهْلِهِ قُوتَ سَنَةٍ"

“Alikuwa anatunza chakula cha mwaka mzima kwa ajili ya watu wake wa nyumbani”⁽¹¹⁾.

Amesema Ibn Hajar -Allaah amrehemu-: **Amesema Ibn Daqiq al 'iyd**

"فِي الْحَدِيثِ جَوَازُ الْإِدْخَالِ لِلْأَهْلِ قُوتَ سَنَةٍ"

“Kuna katika hadithi hii kufaa kutunza chakula cha mwaka mzima kwa ajili ya watu wa nyumbani kwako”⁽¹²⁾.

⁹- Kitabu: [Sahihi al Jami'] (4726).

¹⁰- Kitabu: [Tahqiqil Kalimi Ttwayyib/139].

¹¹- Kitabu: [Ghaayatul maraami fiy takhriiji Ahaadithil ahkaam] (Jz. 1, Uk. 268).

¹²- Kitabu: [Fat-h al baary] (Jz. 9, Uk. 503).

Jambo la Sita: Kuweka ratiba ya mwezi mzima kwa ajili yako na familia yako; kusoma Qur'an na darasa mbalimbali za kukuza Imani

Ewe muislamu, jitahidi kusoma Qur'an kwa mwingi hasa katika mwezi wa Ramadhani, na kupata muda wa kupumzika kwa ajili ya Taraweih, na kumuomba Allaah kukuwezesha kutekeleza ibada ipasavyo, pia kuwahimiza watu wa nyumbani kwako, Amesema Ibnul Jauziy -Allaah amrehemu- katika kitabu chake⁽¹³⁾:

"كُلُّ مَنْ عَمِلَ خَيْرًا، أَوْ صَحَّحَ نِيَّةً، فَلْيَنْتَظِرْ جَزَاءَهَا الْحَسَنَ، وَإِنْ امْتَدَّتِ الْمُدَّةُ، قَالَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ: ﴿إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾

“Yeyote mwenye kutenda kheri, au kuitakasa nia yake, asubiri malipo yake mema, hata kama utarefuka muda, Allaah ‘Azza Wajala anasema: [Hakika Mwenye kumcha Allaah na akasubiri, basi Allaah haachi ukapotea bure ujira wa watendao mema]⁽¹⁴⁾.

Ewe muislamu, tambua kwamba saumu si kuacha kula, kunywa, na jimai (tendo la ndoa), katika mchana wa Ramadhani mpaka kuzama kwa jua, haya ni matendo ya dhahiri, lakini hakika ya saumu ni kuwa na taqwa kwa kutekeleza amri za Allaah na kuacha makatazo yake, imekuja hadithi:

«مَنْ لَمْ يَدَعْ قَوْلَ الزُّورِ وَالْعَمَلَ بِهِ، فَلَيْسَ لِلَّهِ حَاجَةٌ فِي أَنْ يَدَعَ طَعَامَهُ وَشَرَابَهُ»

“Yule ambaye hakuacha kusema uwongo na kuufanyia kazi (uwongo), Allaah hana haja (na mtu huyo) ya kuacha chakula chake na kinywaji chake”⁽¹⁵⁾.

Kweli ameacha hayo yote, lakini Allaah haikuipokea saumu yake, kwa sababu hakika ya saumu ni kujizuia na yote aliyo haramisha Allaah.

¹³- Kitabu: [Swaidul Khaatwir] (Uk. 18):

¹⁴- Surat Yusuf/90.

¹⁵- Kitabu: [Bukhari] (1903).

Jambo la Saba: Weka katika moyo wako nafasi ya mwezi wa Ramadhani katika uislamu na utukufu wake:

Imepokewa kutoka kwa Abu Huraira -Allaah amridhie- amesema:
Mtume -Swala na Salamu zimshukie- amesema:

«قَالَ اللَّهُ: كُلُّ عَمَلٍ ابْنِ آدَمَ لَهُ، إِلَّا الصِّيَامَ، فَإِنَّهُ لِي وَأَنَا أَجْزِي بِهِ»

“Allaah amesema: Kila amali ya mwanadamu ni yake yeye mwenyewe, isipokuwa saumu, hakika hiyo ni yangu na mimi ndiye nitailipa”⁽¹⁶⁾.

Amenukuu Ibn Hajar kutoka kwa Al-Qurtubi, kwamba amesema:

"مَعْنَاهُ أَنَّ الْأَعْمَالَ قَدْ كُشِفَتْ مَقَادِيرُ ثَوَابِهَا لِلنَّاسِ ... إِلَّا الصِّيَامَ فَإِنَّ اللَّهَ يُثِيبُ عَلَيْهِ بِغَيْرِ تَقْدِيرٍ"

“Maana yake ni kwamba, amali zote watu wamebainishiwa kiwango cha thawabu zake. . . isipokuwa saumu, hakika Allaah ndiye atalipa ujira wake bila kukadiria kiasi maalumu”⁽¹⁷⁾.

Jambo la Nane: Kupupia kuitawanya elimu kwa njia mbalimbali:

Inapasa kwa mlinganiaji (Daa’i/Sheikh/Utadhi) kutoa juhudi kubwa ya kusambaza elimu, kana kwamba Ramadhani hii kwako ni ya mwisho hutodiriki Ramadhani nyingine, kwani hakika elimu ni ibada kubwa ya kujikurubisha kwa Allaah. kadhaalika fahamu kwamba watu wanahitajia zaidi elimu kuliko wanavyohitajia kula na kunywa, hasa ukizingatia kuna baadhi ya miji kuna waislamu wengi na misikiti, lakini hakuna darasa yeyote, si mwezi wa Ramadhani wala miezi mingine, tumia fursa hii kusambaza elimu sahihi kwa ikhlaas.

¹⁶- Kitabu: [Bukhari] (1904) na [Muslim] (1151).

¹⁷- Kitabu: [Fat-h al Baary] (Jz. 4, Uk. 108).

Amesema Ibnul Qayyim -Allaah amrehemu-:

"الْجُودُ بِالْعِلْمِ وَبَذَلِهِ. وَهُوَ مِنْ أَعْلَى مَرَاتِبِ الْجُودِ، وَالْجُودُ بِهِ أَفْضَلُ مِنَ الْجُودِ بِالْمَالِ،
لِأَنَّ الْعِلْمَ أَشْرَفُ مِنَ الْمَالِ"

"Ukarimu wa kujifunza elimu na kuisambaza. Nayo ndiyo daraja ya juu ya ukarimu, na kutoa elimu ni bora zaidi kuliko kutoa mali, kwa sababu elimu ina thamani zaidi kuliko pesa"⁽¹⁸⁾.

Jambo la Tisa: Kuisoma Qur'an kwa wingi na kuizingatia:

Imethibiti katika hadithi ya Ibn Abbas -Allaah amridhie-

«وَكَانَ يَلْقَاهُ فِي كُلِّ لَيْلَةٍ مِنْ رَمَضَانَ فَيُدَارِسُهُ الْقُرْآنَ»

"Alikuwa (Jibril) anakutana naye (Mtume) katika kila usiku wa Ramadhani kisha anamsomesha yeye Qur'an na kumsikiliza"⁽¹⁹⁾.

Amesema An Nawawi -Allaah amrehemu-

"قَالَ أَصْحَابُنَا: السُّنَّةُ كَثْرَةُ تِلَاوَةِ الْقُرْآنِ فِي رَمَضَانَ"

"Wamesema wanachuoni wetu (katika madhehebu ya kishafi): Sunnah ni kukithirisha kuisoma Qur'an katika mwezi wa Ramadhani"⁽²⁰⁾.

Na amesema Ibn Rajab -Allaah amrehemu-:

"وَفِيهِ دَلِيلٌ عَلَى اسْتِحْبَابِ الْإِكْتِسَابِ مِنْ تِلَاوَةِ الْقُرْآنِ فِي شَهْرِ رَمَضَانَ"

"Kuna katika hadithi ushahidi wa kupendekezwa kukithirisha kusoma Qur'an katika mwezi wa Ramadhani"⁽²¹⁾.

¹⁸- Kitabu: [Madaariju Ssaalikin] (Jz. 2, Uk. 279).

¹⁹- Kitabu: [Bukhari/6] na [Muslim/2308].

²⁰- Kitabu: [Sharh al Muhad-dhab] (Jz. 6, Uk. 274).

²¹- Kitabu: [Latwaaif al ma'arif] (Uk. 169).

Amesema Ibn Kathir akitaja fadhila za kusoma Qur'an: **"Kwa sababu hii, inapendekezwa kukithirisha kusoma Qur'an katika mwezi wa Ramadhani, kwa sababu ndiyo mwanzo wa kushuka"**(22).

Jambo la Kumi: Jitahidi kuhudhuria vikao vya darasa na elimu

Amesema Ibn Abdil Barri -Allaah amrehemu-: **"Kusikiliza mambo ya elimu ni bora kuliko amali"**(23).

Jambo la Kumi na Moja: Shikamana na swala za Ijumaa na Jamaa':

Allaa Ta'alaa anasema:

﴿حَفِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَى﴾

"Zihifadhini swala tano, na khasa swala ya katikati"(24).

Amesema sheikh As Sa'diy -Allaah amrehemu-: **"Allaah anaamrisha kuzilinda swala zote tano, na khasa swala ya alasiri, na kuzilinda kwake ni kuzitekeleza ndani ya wakati wake, kutimiza masharti yake, nguzo, unyenyekevu, na yote yanayo hitajika katika mambo ya wajibu na sunnah"**(25).

Na Mtume -Swala na Salamu zimshukie- amesema kuhusu mtu mwenye kuzembea swala ya Ijumaa:

«مَنْ تَرَكَ ثَلَاثَ جُمُعٍ تَهَاوُنًا بِهَا، طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قَلْبِهِ»

"Mwenye kuacha kuhudhuria Ijumaa tatu kwa ajili ya uzembe, Allaah anapiga muhuri katika moyo wake"(26).

22- Kitabu: [Fadhwaail al Qur'an] (Jz. 1, Uk. 37).

23- Kitabu: [Jaami'u bayaanil ilmi] (Jz. 2, Uk. 178).

24- Surat al Baqara/238.

25- Kitabu: [Tafsiru Ssa'diy] (Jz. 1, Uk. 106).

26- Kitabu: [Sunan Abi Daud] (1052).

Wanachuoni wanasema: Maana yake ni kwamba, Allaah anaufunika moyo wake na kuzuia kupenya kheri yoyote ndani ya moyo huo.

Na hapa haikusudiwi mwezi wa Ramadhani peke yake, bali ni siku zote, kwa sababu ndiyo mwenendo wa Mtume-Swala na Salamu zimshukie-, kadhaalika maswahaba zake-Allaah awaridhie wote-.

Jambo la Kumi na Mbili: Kwa mtu mwenye wasaa na uwezo atumie fursa hii kumfuturisha mfungaji na kila mwenye kuhitajia:

Mtume-Swala na Salamu zimshukie anasema:

«مَنْ فَطَرَ صَائِمًا كَانَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِهِ، غَيْرَ أَنَّهُ لَا يَنْقُصُ مِنْ أَجْرِ الصَّائِمِ شَيْئًا»

“Mwenye kumfuturisha mfungaji atapata mfano wa ujira wake, bila kupunguza katika ujira wa mfungaji chochote”. [Sunan Tirmidh] (807).

Amesema Ibn Uthaymin-Allaah amrehemu-: **“Dhahiri ya hadithi hii ni kwamba, lau mtu alimfuturisha mfungaji kwa kumpa tende moja tu, atapata yeye mfano wa ujira wa mfungaji (huyo)”.** [Sharh Riyaadhwi Sswalihiin: 5/315].

Amana ya kunukuu:

Sehemu kubwa ya maneno niliyo andika katika Makala hii, asili yake ni Makala ya kiarabu iliyo andikwa na Sheikh wetu Mbora Abu Abdil Baari Ahmad Ibn al-Haaj Al-Jazaairy-Allaah amhifadhi na kila shari na atuthibitishe sisi nay eye katika haki mpaka mwisho wa umri wetu-, yeyote anayetaka faida zaidi arejee kwenye Makala hiyo. Na anwani ya Makala hiyo ni sawa na anwani tuliyotumia katika Makala yetu hii.

Namuomba Allaah aturuzuku Ikhlāas katika kauli na amali zetu.

Markaz Sheikhil islaam Ibn Taymiyyah

5/sha’ban/1447h -24/01/2025m

Tanga - Tanzania